

DALO 271.1.451

Przełożenie Gminy wyznaniowej izraelskiej we Lwowie.

L. 439

Do Pana Delegata Ministerstwa
Dra Gałęckiego
we
Lwowie

Ekselencjo!

Podpisany Komisarz Rządowy Izrael. Gminy wyznaniowej we Lwowie uważa za swój obowiązek zwrócić uwagę Ekselency, na niepokojące objawy i zdarzenia, stwierdzone naocznie, które nie tylko połączone są ze szkodą materialną i głęboką krzywdą moralną ludności wyznania mojżeszowego, ale zagrażają też dobrej sławie Rządu i społeczeństwa polskiego.

Na izraelskim cmentarzu we Lwowie dzieją się rzeczy wywołujące grozę i oburzenie.

Pewne oddziały wojskowe obrały sobie siedzibę zmarłych za pastwisko dla swoich koni i – urządzając w miejscu ogólną ciałą otoczoną - paszę – obrażają uczucia religijne i petyzm wobec zmarłych.

W brutalny sposób pobito portyera i służbę cmentarną, obcięto im brody, molestowano obywateli, przychodzących odwiedzić groby zmarłych. Doszło do tego, że w obawie o bezpieczeństwo Rabina zasystować musieliśmy pogrzeby we środę 28. Bm.

Zbudowana znacznym kosztem przez p. Samuela Horowitza hala ceremonialna, zaopatrzona w tablice marmurowe, na których są wyrte modły i psalmy została przez świętokradzką dłoń poważnie uszkodzona, witrażowe szyby kosztowne, drogie kandelabry i świeczniki, przeważnie przez ofiarę pobożnych fundowane są lekkomyślnymi startami zniekształcone i zniszczone.

Świętokradzka dłoń nie uszanował nawet samych grobów ani rzetelnie i uszanowanej powszechnej zasługi.

Kilkadziesiąt nagrobków bądź powalono bądź strzaskano. Nie zawahano się nawet przed oszpeceniem i uszkodzeniem pomnika bp. Bernarda Goldmanna, uczestnika powstania w roku 1863, posła sejmowego i radnego miejskiego, który tak na polu zapasów wojennych z Moskwą, jaki i przez całe swe długie życie w pracy pokojowej był jednym z najwierniejszych synów Ojczyzny.

Sprawcy tego spustoszenia nie szczędzili nawet przestrzeni, w której spoczywają bohaterowie wojny światowej oraz obecnych zapasów wojennych i znieważone zostały świeże groby tych ostatnich za Polskę poległych oficerów i żołnierzy.

Nie tajem jest, że Rząd Państwa i Ekselencja jako bezpośredni Reprezentant tego Rządu, potępiają te wandaliczne akty świętokradztwa.

Nie wątpię, że Wysoki Rząd Rzeczypospolitej zsolidaryzuje się z wszystkimi ludźmi dobrej woli w stanowczym potępieniu tego rodzaju nikczemnej roboty podziemnej i dlatego śmiem imieniem izrael. Gminy wyznaniowej we Lwowie, oraz i współwyznawców poza Lwowem mieszkających – prosić:

Eksellencya raczy wydać odpowiednie zarządzenia, by sprawców wyśledzono i ukarano, a również by zapobiedz powtórzeniu się wybryków, które przez Władze nie mogą być i nie będą tolerowane.

Ostatecznie śmiem się odwołać do znanego poczucia sprawiedliwości Ekscellencyi, by Wysoki Rząd raczył wpłynąć w tępieniu nienawiści przede wszystkim na prasę, która ponosi wielką część winy w zdarzeniach, ponieważ nie stojąc na wysokości swego zadania (jako? – nieczytelne G.G.) wyrazicielka opinii publicznej nie wyłączając niestety nawet organu Rządowego „Gazety Lwoskiej”, nie działa w kierunku uspokojenia lecz przeciwnie podtrzymuje wzburzenia umysłów.

Lwów, dnia 30. Maja 1919

Komisarz Rządowy
Izraelickiej gminy wyznaniowej we Lwowie (pieczęć)
Podpis nieczytelny

(prawdopodobnie Jakub Diamand, powołany 17 stycznia 1919¹)

Prezentata doręczenia: 31 maja 1919 – pieczęć

Na odwrocie ostatniej strony

Prezentata:

Prezydium Dyrekcji Policji
We Lwowie
Wpłynęło 12/6 1919
L 3107 /pr

We Lwowie, dnia 22. Września 1919

Prezydium Namiestnictwa!

Przedkładam na powrót z nadmienieniem, że fakta podane w przyległym piśmie polegają w rzeczywistości na prawdzie.

Jak to jest ogólnie wiadomą rzeczą, niektóre oddziały wojskowe, przeciągające w drugiej połowie maja 1919 przez Lwów, dopuszczały się rozmaitych wybryków wobec ludności żydowskie i nie oszczędziły nawet cmentarza izraelickiego.

---

¹ Kalendarium Lwowa, s. 11

Jak stwierdzono na miejscu rozwalono tam kilkanaście nagrobków i pomników oraz zniszczono halę ceremonialną przez rozbicie tablicy marmurowej, szyb witrażowych, kandelabrow i świeczników.

Dyrektor Policji

Prezentata

Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie
24 Września 1919
17785